

Informeel werk in Nieuw-West

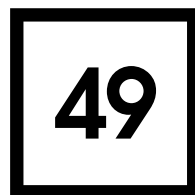
Van Eesterengesprek
#49 24 februari 2016

Van Eesterenmuseum
Amsterdam

Informeel werk in Nieuw-West

Stone Soup	3
Twee hamers en een zaag	4
Mogelijk maken	5
Informeel economie	6
Omgekeerde crowdfunding	6
Kracht van nabijheid	7
Energie in de buurt	8
Ruilen van diensten	9
Vragen en opmerkingen	10
Meer lezen	11
Colofon	11

Binnen het programma Werk in West, organiseert het Van Eesterenmuseum een gesprek over informeel werk in Nieuw-West. Sprekers zijn Tobias Krasenberg, mede-oprichter van Buurtwerkplaats Noorderhof aan de Sloterplas en Diana Krabbendam mede-oprichter van The Beach in de Notweggarage in de Wildemanbuurt in Osdorp. Zij vertellen over hun ervaringen met de ruileconomie en het informeel werken in hun buurt.

Stone Soup

Om direct in de goede denkraam te komen begint Tobias Krasenberg met het symbolische verhaal Stone Soup over een man die rondreist met een steen en een lege pan, in een dorp neerstrijkt en zegt stenensoep te gaan maken. Hij heeft alleen nog wat wortelen nodig. Dat zet de mensen uit het dorp aan van alles bij te dragen, waardoor er inderdaad een goed gevulde soep ontstaat, die samen gegeten wordt en bovendien bijdraagt aan de goede sfeer in de gemeenschap. Het motto is: Gewoon beginnen!

Tobias Krasenberg
studeerde Graphic Design aan de Rietveld-academie en combineert in zijn projecten design en maatschappij. Samen met Sander Borsje werkt hij als social designer in Boomhuttenfest. Ook is hij mede-oprichter van Buurtwerkplaats Noorderhof.

Stone Soup

Twee hamers en een zaag

De vergelijking van het verhaal Stone Soup met de start van Buurtwerkplaats Noorderhof gaat helemaal op. Samen met twee collega's begon Krasenberg ook met weinig: twee hamers, een zaag, een leeg parkeerterrein en een kleine loods. De mensen kwamen vanzelf om te zien wat er op die plek gebeurde. En ze droegen van alles aan. De keuze om zo klein te beginnen was bewust. Dat liet veel ruimte voor buurtbewoners en andere geïnteresseerden om zelf vorm te geven aan de buurtwerkplaats. Het bleek goed te werken. Dat er geen kant en klaar plan lag, had ook als voordeel dat er geen voor- of tegenstanders van het plan konden ontstaan.

Er werden al snel workshops over ambachten als houtbewerking en metaalbewerking gegeven. En er ontstonden groepjes die met een discipline bezig zijn. Het idee achter de buurtwerkplaats was steeds om dingen te ontwikkelen, de plek te ontwikkelen en de buurt te inspireren. 'Zo organiseren we bijvoorbeeld symposia rondom informele stedelijke ontwikkeling en stimuleren we de buurtbewoners het programma daarvoor samen te stellen,' vertelt Krasenberg.

*Buurtwerkplaats
Noorderhof*

Mogelijk maken

'Mogelijkmaker' zo noemden de mensen van de buurt-werkplaats het project in het begin ook wel, vanwege alle mogelijkheden die het biedt. Krasenberg vertelt over allerlei dingen die gebeuren en die niet van tevoren bedacht waren, maar waar wel bewust de voorwaarden voor waren aangebracht. Zo kwam er iemand die aanbod te koken voor iedereen die zo hard bezig was. 'Wij stimuleren dat, zo werd dat al snel een wekelijkse kooksessie en inmiddels is dat uitgegroeid tot een cateringbedrijfje.' Een ander voorbeeld is iemand die een houtkachel kwam maken. Hij werd een beetje geholpen, maakte er nog een, en nog een paar, vervolgens een pizza-oven en een hot tub. Nu fabriceert hij in opdracht voor festivals van alles. 'We zijn niet per se een plek om mensen weer aan het werk te helpen, maar het gebeurt wel. We proberen een context te scheppen waarbinnen dat soort dingen uitgelokt worden. Improvisatie is daarbij een belangrijke factor.'

*Hot tub van
Koele Kachels bij
Buurtwerkplaats
Noorderhof*

Informele economie

Inmiddels is er bij de buurtwerkplaats een informele economie ontstaan. Een ruilhandel waarbij de één een leren schort voor de ander repareert en als tegenprestatie les krijgt in hoe te smeden. Deze vorm is ontstaan vanwege de opzet met weinig budget, en altijd maar uitvinden waar je je materiaal vandaan haalt. Dat zien mensen van elkaar en dat wordt enorm opgepikt, volgens Krasenberg. De buurtwerkplaats spreekt mensen aan op wat ze leuk vinden, en op wat ze willen ontwikkelen. Ook linken de kwartiermakers mensen aan elkaar waardoor er van alles ontstaat. Buurtbewoners blijken een tegenprestatie vaak meer te waarderen dan een kleine betaling.

Er komen vaak mensen uit de buurt langs die het heel leuk vinden om te zien hoe dat informele circuit bij de buurtwerkplaats werkt. Door de organisatie van symposia waar ervaringen gedeeld worden met beleidsmakers en ander vergelijkbare projecten breidt de cirkel zich uit. Hoe krijgen jullie het financieel rond, is een vraag die Krasenberg vaak krijgt. 'Ons verdienmodel is voor het grootste deel gastvrijheid. We vragen geen contributie, en maken mensen niet officieel vrijwilliger. Ook niet de hoefsmid die inmiddels zijn bedrijf gevestigd heeft op ons terrein. We gaan uit van wat een vaste bezoeker ooit 'vrijblijvende betrokkenheid' noemde. Als je mensen veel geeft, creëer je een sfeer waarin ze graag iets terugdoen. Zo geeft de hoefsmid workshops smeden, en neemt een week vrij om aan een nieuw paviljoen te bouwen.'

Omgekeerde crowdfunding

Werken vanuit een omgekeerde crowdfunding, noemt Krasenberg het. Mensen voelen zich al snel mede-eigenaar van het project, zonder dat daar een financiële bijdrage voor geleverd is. Bij het aanschrijven van fondsen blijkt het wel lastig om alle bijdragen op financiële waarde te schatten. Het is niet altijd bekend hoe lang iemand aan iets gewerkt heeft. Bij de inkomsten vermeldt Krasenberg tegenwoordig ook de 13 zagen en 27 taarten die ontvangen zijn. Bij het bouwen van het paviljoen is één betaalde kracht met kennis van constructie ingehuurd. Halverwege de bouw gaf hij aan niet betaald te willen worden, omdat hij op gelijke voet wilde staan met de anderen en onderdeel wilde uitmaken van de gemeenschap. Hij ziet toekomst in een dergelijke plek en heeft wel vertrouwen dat hij er in

de toekomst wel iets uithaalt. Hij verkoos dus het informele werken boven het formele werk.

Kracht van nabijheid

Krabbendam heeft het over de 'kracht van nabijheid'. Haar verhaal gaat over de buurt en wat je er van elkaar kan leren. The Beach is een metafoor. Een strand is meestal leeg, het is een plek die je deelt met anderen en die staat voor een wereld die je zelf vorm kan geven. Met eigen regels en eigen spelvormen.

The Beach in Osdorp is een plek waar mensen elkaar kunnen vinden, een plek om samen te leren en vorm te geven aan de leefomgeving. En dat in co-design. Samen ontwikkelen met mensen in de buurt.

De Wildemanbuurt is een buurt met veel jongeren. 25% is onder de 16 jaar. Er wonen meer dan 75 verschillende nationaliteiten. De buurt is arm en niet zonder problemen. Maar tegelijkertijd is deze wijk ook rijk met veel verschillende mogelijkheden. Er is veelal geen vertrouwen in woningcorporaties, de gemeente of ander instanties.

***Diana Krabbendam**
is mede-oprichter van
The Beach in de Notweg-
garage in de Wildeman-
buurt in Osdorp.*

*Filmmakers uit Irak en Syrië
werken samen bij the
beach*

Energie in de buurt

Het project 'energie in de buurt' werkte goed. Mensen werden uitgedaagd zelf energie op te wekken. Zo is er een speeltuin gebouwd waarin door te spelen energie opgewekt werd. Bijvoorbeeld door te schommelen. The Beach faciliteert hierin. Het is een open plek waar mensen elkaar tegenkomen, en waar ook makers elkaar tegenkomen. Een mooi voorbeeld is de Irakese politicoloog en de Syrische cameraman die samen een film maakten. Het is balanceren tussen programma's maken en spontane ontmoetingen de ruimte geven, vindt Krabbendam. Er moet ook plek zijn voor toevalligheden.

Schommelen voor energie in de buurt

Ruilen van diensten

The Beach wil iets betekenen voor de buurt en voor elkaar. Het ruilen van diensten komt steeds vaker voor. Eventals je inzetten als vrijwilliger als tegenprestatie voor deelname aan een workshop. 'We doen steeds meer met minder geld,' zegt Krabbendam daarover. Het gevoel van trots is meestal het motief, en niet zozeer het geld. Jongeren geven aan vooral blij te zijn met de relaties die ze opdoen bij The Beach. Het zo open mogelijk houden, en werken vanuit energie. Zo wil The Beach verder.

Designed in Amsterdam

Vragen en opmerkingen

Hoe komen buurtwerkplaats Noorderhof en The Beach aan hun locatie?

Buurtwerkplaats Noorderhof mocht tijdelijk gebruik maken van een braakliggend stuk grond aan de Sloterplas. Door hun aanwezigheid verminderde de overlast. Alles stond er op wielen om weer door te kunnen trekken naar een andere plek. De buurt wilde dat de buurtwerkplaats bleef. En zo geschiedde. Inmiddels wordt er wel huur betaald, vertelt Krasenberg.

Garage Notweg is van Ymere. Krabbendam wijst erop dat er door projecten als Buurtwerkplaats Noorderhof en The Beach een waardevermeerdering van de sociale structuur ontstaat. En dat is iets anders dan gentrification. Dat leidt voornamelijk tot een waardevermeerdering van het vastgoed.

Werden de projecten eerst per half jaar bekeken en verlengd, inmiddels verduurzamen zowel buurtwerkplaats Noorderhof als The Beach. Verduurzamen is een nieuwe uitdaging, vindt Krasenberg. 'We moeten oppassen dat we niet te formeel worden.' Ook Krabbendam vindt dat het informele gekoesterd moet worden. Door het huurcontract is er nu een vaste positie, maar ook de verplichting om maandelijks de huur op te brengen.

Wat is het verdienmodel van beide projecten?

Buurtwerkplaats Noorderhof ontvangt haar financiële basis van Stichting Doen. De rest komt uit de markt door opdrachten en workshops. Krasenberg zelf krijgt drie uur per week betaald voor zijn werkzaamheden als verbinder. Daarnaast heeft hij zijn eigen bedrijf als ontwerper. Ook The Beach probeert steeds meer uit de markt te halen. Uit de vierjarige subsidie die ze uit het kunstplan van de stad Amsterdam ontvangen, financieren ze de projecten.

Hoe gaan jullie met conflicten om?

Krabbendam vertelt dat conflicten omarmt worden. 'Het project is een grote zoektocht. Daar moet je soms een robbertje bij vechten.' Conflicten horen erbij, vindt ze. 'We gaan ervanuit dat iedereen het beste wil maken van de eigen leefomgeving.' Het contact is altijd persoonlijk en informeel, en niemand is de baas, vertelt Krasenberg. Er is een gezamenlijk gevoel om de zaken op te lossen.

Meer lezen

- We-think, delen, creëren en innoveren door Charles Leadbater
- The Beach
- Buurtwerkplaats Noorderhof

Colofon

Tekst: carolinefreriks.nl

Beeld: Rechthebbenden van beeldmateriaal kunnen contact opnemen met het Van Eesterenmuseum.

Vormgeving: anoukjohanson.nl

Van Eesterenmuseum **Amsterdam**

Burgemeester de vlugtlaan 125

www.vaneesterenmuseum.nl

info@vaneesterenmuseum.nl

